

Woordenschat**Opdracht 1**

- 1 viervoeter = hond
- 2 lange = erg lang persoon
- 3 glazen = biertjes / borreltjes / wijntjes o.i.d.
- 4 Prisma = het Prisma-woordenboek; Van Dale = het woordenboek van Van Dale
- 5 spa = bronwater uit het Belgische Spa
- 6 de pot = de hoofdprijs
- 7 voeten = schoenen
- 8 Borsato = liedje van Marco Borsato
- 9 cel = gevangenisstraf
- 10 de voorste rij = de mensen die op de voorste rij zaten
- 11 vrachtauto = de chauffeur van de vrachtauto
- 12 All Stars = schoenen van het merk Converse die All Stars heten
- 13 een Parker = een pen van het merk Parker
- 14 doek = schilderij
- 15 rood = een rode kaart

Opdracht 2

- 1 die roestbak = die doorgeroeste oude auto
- 2 een klein kopje = een kopje thee
- 3 de liefde = de (nieuwe) vriendin
- 4 het toneel = de wereld van het theater
- 5 het witte doek = de film
- 6 Het Koninklijk Huis = de koninklijke familie
- 7 geen rooie cent = helemaal geen geld
- 8 wild = vlees van dieren die in het wild leven
- 9 Asics = hardloopschoenen van het merk Asics
- 10 de ijzers = de schaatsen

Opdracht 3

- 1 een veilige haven = een plek waar leerlingen zich veilig voelen, metafoor
- 2 een bordeaux = een fles wijn uit de Bordeaux-streek, metoniem
- 3 de wieg = de geboorte; het graf = het overlijden, metoniemen
- 4 paniekvoetbal (spelen) = chaotisch en ondoordacht handelen, metafoor
- 5 hele zin = Dat voorval zal nog wel (onaangename) gevolgen hebben, metafoor (uitdrukking).
- 6 de laatste Beyoncé = het laatste liedje/album van Beyoncé, metoniem
- 7 de aftrap = het begin, metafoor
- 8 een puinhoop = een chaos, metafoor
- 9 goud = een gouden medaille, metoniem
- 10 zet het mes in = beperkt, metafoor (uitdrukking)

Opdracht 4**1, 2 en 3**

Gegeven: 2, 3, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 22, 23 en 25.

- 1 profijt voordeel – synoniem
- 2 omwentelingen p – revoluties; grote veranderingen

3 mobiliseren	k – mensen achter zich zien te krijgen met een bepaald doel
4 overschat	te hoog ingeschat – woorddelen
5 campagne	strijd in de aanloop naar de verkiezingen om zoveel mogelijk stemmen te krijgen – omschrijving
6 parlementariërs	volksvertegenwoordigers – synoniem
7 coalitie	o – politieke samenwerking om een regering te vormen
8 oppositie	n – politieke partijen die de regering niet steunen, maar heel kritisch volgen; tegenstanders
9 bewindslieden	l – ministers
10 conservatief	behoudend (rechts) – synoniem
11 achterban	d – de groep die men vertegenwoordigt
12 socialistische	b – behorend tot de politieke beweging die opkomt voor maatschappelijke gelijkheid
13 liberaal	a – behorend tot de politieke beweging die de nadruk legt op individuele vrijheid
14 confessioneel	c – behorend tot de politieke beweging die zich baseert op het geloof (hier het christendom)
15 profileren	f – duidelijk maken waarin men zich onderscheidt van anderen
16 electoraat	kiezers – synoniem
17 zij het	i – hoewel; maar
18 representatief	g – een goede afspiegeling gevend; vertegenwoordigend
19 negeren	geen aandacht geven; niet luisteren naar – omschrijving
20 optie	m – mogelijkheid
21 populisme	neiging van politici om ferme uitspraken te doen die de kiezers direct aanspreken – omschrijving
22 bonussen	h – financiële extra's die een werkgever aan succesvolle werknemers betaalt
23 de waan van de dag	j – kortzichtige opvattingen die snel weer veranderen
24 polarisatie	toestand waarin de tegenstellingen geaccentueerd worden – omschrijving
25 prioriteiten	e – dingen die voorrang moeten hebben

Opdracht 5

Alinea 1:

opmars – metafoor: sterke vooruitgang

race – metafoor: verkiezingsstrijd

het Witte Huis – metoniem: het Amerikaanse presidentschap; de politieke leiding in de VS

(als) een lopend vuurtje – vergelijking: heel snel

Alinea 2

Den Haag – metoniem: de politieke wereld in Den Haag, dus parlement, regering etc.

kanalen – metafoor: wegen waarlangs of manieren waarop iets verspreid wordt

links – metoniem: progressief

rechts – metoniem: liberaal-conservatief

Alinea 3

stemvee – metafoor: de kiezers

zetels – metoniem: aantal vertegenwoordigers (namelijk stoelen die zij bezet houden) van een partij in het parlement

Alinea 4

zuil – metafoor: groepering waartoe men behoort

zwevende (kiezers) – metafoor: (kiezers die) nu eens op de ene dan weer op de andere partij stemmen

rood – metoniem: behorend tot de linkse, socialistische partij of beweging

groen – metoniem: behorend tot een milieubewuste partij of beweging

als wapen – vergelijking: alsof het een wapen is in een strijd

Alinea 5

lawine – metafoor: een grote hoeveelheid

krabbels – metoniem: bericht; haastig geschreven berichtje

spagaat – metafoor: situatie waarbij je twee uitersten tevergeefs probeert te bereiken

Alinea 6

een voedingsbodem – metafoor: waar iets snel kan opbloeien en groeien

blauw – metoniem: politie

eenheidsworst – metafoor: waarbij alles op elkaar lijkt

Alinea 7

de oren laten hangen naar – metafoor: slaafs luisteren naar

onderstroom – metafoor: wat er werkelijk leeft in de samenleving

uit de ijskast – metafoor: wat lang zorgvuldig bewaard is tevoorschijn halen

Opdracht 6

Eigen zinnen, bijvoorbeeld:

1 Hij werd al op 19-jarige leeftijd bestempeld als de beste voetballer ter wereld.

2 De Egyptische regering probeerde de grote onvrede onder de bevolking te bezweren door de prijzen van voedsel en brandstof te verlagen.

3 Het was voor haar een enorme desillusie dat zij bij de talentenjacht niet tot de finale doordrong.

4 De longontsteking die mijn grootvader in het ziekenhuis opliep, bleek uiteindelijk fataal, maar hij is in alle rust overleden.

5 Er deed een hardnekkig gerucht de ronde over een mogelijke scheiding, maar het bekende liefdespaar wilde dat niet bevestigen.

6 Als je zo'n tocht door de woestijn maakt, moet je allerlei luxe en elementair comfort ontberen.

7 Bij een spierblessure is volgens mijn huisarts enkele weken rust de beste remedie.

8 Als je naar de televisie kijkt of naar de radio luistert, krijg je het idee dat er geen taboe meer bestaat op het gebruik van schuttingtaal.

Opdracht 7

Eigen tekst, bijvoorbeeld:

[1] Jongeren en politiek – dat is net zoiets als vrouwen en voetbal. Je hebt jonge mensen die zich erin verdiepen en de politiek enthousiast volgen, maar de meesten interesseert het geen biet. Cijfers spreken boekdelen: de laatste decennia is het aantal jongeren dat gaat stemmen, met meer dan vijftig procent afgenomen.

[2] Om de kloof tussen jongeren en politiek te dichten stuurt het Etty Hillesum Lyceum in Deventer vwo-leerlingen naar de gemeenteraad voor een lesje in lokale politiek. Daar leren ze eerst wat over het decor van de gemeentelijke politiek. Zo krijgen ze te horen dat de gemeenteraad op een parlement lijkt. Zoals je in de Tweede Kamer parlementariërs hebt, zo heb je in de gemeenteraad raadsleden. De politieke kleur varieert van links (dus socialistisch) tot confessioneel en liberaal. Het college (van burgemeester en wethouders, afgekort B&W) kun je vergelijken met de regering.

[3] De vwo'ers gaan aan de slag met ideeën en plannen zoals lokale politici en bewindsliden in Den Haag dagelijks doen. Onder leiding van raadsleden van de confessionele (CDA) en socialistische partijen (PvdA, Groen Links en SP) vormen ze hun eigen fractie. De scholieren krijgen ook een training in debattechniek en ze leren manieren om de achterban aan te spreken. Een debatwedstrijd, waar politici in de dop zich kunnen profileren, sluit deze dag af. En dan maar hopen dat de leerlingen na deze duik in de plaatselijke politiek in het vervolg met meer interesse voor lokale en landelijke politiek de krant opslaan, naar de radio luisteren of naar de tv kijken.

Gebruikt: <http://jongeren-blog.nl>